

Inleiding

KindeRdam en Koreingroep onderschrijven de overwegingen en achtergronden van de voorgenomen besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. De, in het akkoord genoemde, doelen zijn: het verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang en het vergroten van mogelijkheden voor innovatie. Wij zien maatregelen die kunnen bijdragen aan het behalen van de doelen zoals het mentorschap, de pedagogische coaching, gaan werken met veiligheids- en gezondheidsbeleid en op langere termijn de inzet op permanente educatie en de toekomstige uitkomsten van de “Pilots Innovatieve Kinderopvang”.

Wij maken ons echter ook zorgen. Gaan alle voorgestelde maatregelen leiden tot de gewenste resultaten? Hoe haalbaar zijn de maatregelen binnen de gestelde periode? De maatregelen hebben grote gevolgen voor de gehele kinderopvangsector zowel inhoudelijk, organisatorisch als financieel.

De sector heeft net een aantal onrustige jaren achter de rug, waarbij veel organisaties hun hoofd niet of nauwelijks boven water hebben kunnen houden. Teveel en bovendien gelijktijdige maatregelen, zoals nu beschreven in het ontwerpbesluit, zullen wederom onrust in de sector veroorzaken. Wij maken ons dan ook zorgen over de duurzaamheid en haalbaarheid van deze koers kinderopvangsector.

Aandachtspunten

Pedagogisch inhoudelijk

- De meest concrete en verregaande maatregelen betreffen structurele kwaliteitskenmerken (BKR en groepsgrootte) terwijl vanuit wetenschappelijk onderzoek bekend is dat met name proceskwaliteit (interactievaardigheden van medewerkers en de kwaliteit van de leefomgeving) van invloed is op de pedagogische kwaliteit. De nadruk ligt in het ontwerpbesluit teveel op de structurele kwaliteitskenmerken.
- Om de proceskwaliteit (o.a. de interactievaardigheden van de pedagogische medewerkers) te verbeteren is rust en regelmaat nodig. Een gedegen implementatieproces, met voldoende tijd om de kwaliteit te verbeteren en verbeteringen te borgen is essentieel. Door niet alle maatregelen gelijktijdig in te voeren wordt verbetering van de proceskwaliteit gefaciliteerd.
- De aanpassing van de BKR voor kinderen van 7-12 jaar gaat ten koste van pedagogische kwaliteit (individuele aandacht, kinderopparticipatie, etc.). Medewerkers zijn voor kinderen in deze leeftijd nodig om het groepsproces en de socialisatie te ondersteunen en stimuleren. Ook hebben kinderen in deze levensfase nog behoefte aan individuele aandacht.
- Planning, roostering en financiële overwegingen zullen meer leidend gaan worden voor de samenstelling van de groepen en niet pedagogische uitgangspunten.

Organisatorisch

- De voorgestelde maatregelen hebben een grote impact en vragen om voldoende tijd voor een gedegen implementatietraject. Het is voor de sector onmogelijk om in een dergelijk kort tijdsbestek te anticiperen op de wijzigingen.
- Het werven van personeel dat voldoet aan de meest recente kwaliteitseisen is lastig in de huidige arbeidsmarkt.
- Bij het bepalen van de bouwcapaciteit is altijd rekening gehouden met de actuele m² richtlijnen. Het aanpassen van de m² is niet altijd mogelijk of erg duur. Verder liggen huurovereenkomsten vaak voor een langere periode contractueel vast.
- Alle maatregelen tezamen zullen in de overgangsfase veel onrust met zich meebrengen; overplaatsing van personeel, aanpassing van roosters, bouwkundige aanpassingen, etc.
- Hoe staat dit conceptbesluit in relatie tot de ontwikkelingen in het onderwijs? Het is van belang de ontwikkelingen van kinderopvang en onderwijs goed op elkaar te laten aansluiten gezien de verdergaande integratie van de twee sectoren.
- Er zijn heel veel pedagogisch coaches/beleidsmedewerkers nodig als alle beroepskrachten recht krijgen op ‘coaching on the job’. Op deze korte termijn zijn de benodigde pedagogisch coaches/beleidsmedewerkers niet beschikbaar.

Financieel

- De kosten voor babyopvang worden hoog, het reële risico bestaat dat de kosten voor ouders van kinderen in deze levensfase onbetaalbaar worden. Babyopvang aanbieden wordt voor aanbieders meer risicovol.
- Er is tot op heden niet gerekend op de noodzakelijke bouwkundige aanpassingen, dit is een grote financiële belasting voor een sector die nog aan het herstellen is.
- Het is algemeen bekend dat er relatief weinig BSO-kinderen worden opgevangen vanaf 7 jaar, de zogenaamde financiële ruimte die de maatregelen zouden moeten opleveren wegen niet op tegen de hogere kosten van babyopvang.
- In de huidige regelgeving geldt dat er op een groep van 30 oudste BSO-kinderen minimaal twee beroepskrachten en één extra volwassene aanwezig moet zijn. In de nieuwe regelgeving dienen drie beroepskrachten aanwezig te zijn. Dit brengt substantieel hogere loonkosten met zich mee, dit weegt niet op tegen het voordeel van 12 kinderen boven de 7 jaar op één beroepskracht.
- De maatregelen zijn niet kostenneutraal te realiseren, ook niet als de maximale uurprijs wordt aangepast.

Afsluiting

Samenvattend wordt er te weinig ingezet op het verbeteren van de proceskwaliteit en teveel op structuur-oplossingen. De mogelijkheid om maatwerk te bieden en de eigen ruimte voor houders wordt op deze manier erg beperkt.

Wij doen een dringende oproep aan de politiek om deze verregaande en gedetailleerde maatregelen in het ontwerpbesluit te heroverwegen, gezien de grote impact die de uitvoering zal hebben op de sector die net weer aan het opkrabbelen is. De ingangsdatum van 01-01-2018 is niet haalbaar. De eerste stappen naar verbetering van de pedagogische kwaliteit zijn zeker gezet. Nu is het essentieel om stapsgewijs gedegen te implementeren, dan pas zullen kinderen, ouders en medewerkers kwaliteitsverbetering ervaren.